

IB Türkçe A - Paper 2

Öğrenci Dostu Açıklamalı Değerlendirme Rubriği

Resmî ölçütlerin dilini sadeleştirerek öğrencinin “Neyi iyi yaptım, nerede puan kaybediyorum, bir sonraki adımım ne?” sorularına cevap verecek biçimde düzenlenmiştir. Toplam **25 puan**.

A	Bilgi, Anlama ve Yorumlama Eserleri ve soruyu ne kadar iyi anlıyorum? Bilgiyi soruyla ilişkilendir, yorumla, kanıtla.	5
B1	Analiz ve Değerlendirme Yazar anlamı nasıl kuruyor? Tercih -> etki -> anlam ilişkisini açıkla.	5
B2	Karşılaştırmalı Analiz İki eseri gerçekten karşılaştırıyor muyum? Benzerlik/fark -> neden önemli -> yorumu nasıl değiştiriyor?	5
C	Odak Noktası ve Organizasyon Argümanımı nasıl yapılandırıyorum? Tezini koru; iki eseri dengeli ve bağlantılı ilet.	5
D	Dil Düşüncemi ne kadar açık ve etkili taşıyorum? Açık, doğru, çeşitli ve akademik yaz.	5

Puanı düşünürken şu farklara bak

Puan	Düzy	Kısaca ne görüyorum?
1	Çok sınırlı	Bilgi/analiz dağınık; eserler arasında ilişki çok zayıf.
2	Gelişiyor	Temel doğru; açıklama ve karşılaştırma yüzeysel.
3	Yeterli	Genel olarak doğru, tutarlı ve destekli; karşılaştırma mevcut.
4	Güçlü	İyi seçilmiş kanıt, belirgin analiz ve anlamlı karşılaştırma.
5	Üst düzey	Algısal, ikna edici, dengeli ve sürekli karşılaştırmalı okuma.

Önemli: Paper 2, iki ayrı eser özeti yazma sınavı değildir. Güçlü cevap, iki eseri aynı argümanın içinde sürekli ilişkilendirir. Karşılaştırma yalnızca “benzer/farklı” demek değil; bu benzerliğin ya da farkın **anlamı nasıl değiştirdiğini** göstermektir.

Kriter A - Bilgi, Anlama ve Yorumlama

Kendine sor: Eserleri gerçekten anlıyor muyum ve bildiklerimi doğrudan soruya bağlayabiliyor muyum?

Puan	Ne görünüyor?	Öğrenci bunu nasıl gösterir?
1	Çok sınırlı bilgi	Eser hakkında yüzeysel ya da hatalı bilgi verir. Soruya bağlantı çok zayıftır.
2	Temel bilgi var	Konuyu bilir ancak bilgiyi yorumlamadan aktarır; soruyla bağ sınırlıdır.
3	Yeterli bilgi ve anlama	Uygun bilgiyi seçer, soruyla ilişkilendirir ve makul yorumlar geliştirir.
4	İyi ve tutarlı yorum	Bilgiyi düzenli biçimde analize dönüştürür; çıkarımlar açık ve desteklidir.
5	Algısal ve ikna edici yorum	Eserlerin daha ince imalarını yakalar; bilgi, yorum ve kanıt sürekli olarak soruya hizmet eder.

Bir üst puana çıkmak için: “Bu eserde X vardır.” demek yerine “Bu durum, sorudaki kavramı şu açıdan görünür kılar...” diye devam et.

Kriter B1 - Metinsel Özellikler ve Yazar Seçimlerinin Analizi

Kendine sor: Yazarın seçimini yalnızca adlandırıyor muyum, yoksa bu seçimin anlamı nasıl kurduğunu değerlendiriyor muyum?

Puan	Özellik	Ne yapar?
1	Betimleme	Tekniği/özellığı söyler fakat etkisini açıklamaz.
2	Açıklama	Tekniğin temel işlevini açıklar; anlamla bağlantı yüzeyseldir.
3	Analiz	Yazar seçimi ile karakter, tema, ton veya yapı arasında anlamlı bağ kurar.
4	Analiz + değerlendirme	Seçimin neden önemli olduğunu ve anlamı nasıl şekillendirdiğini iyi açıklar.
5	İkna edici değerlendirme	Tercih -> etki -> anlam zincirini sürekli ve incelikli biçimde kurar; daha geniş yazar tercihleriyle ilişkilendirir.

Formül: Yazarın tercihi -> metindeki etkisi -> okurun/karakterin deneyimi -> soruyla ilgili anlam.

Kriter B2 - Karşılaştırmalı Analiz

Kendine sor: İki eseri yan yana mı anlatıyorum, yoksa aralarındaki ilişkinin neden önemli olduğunu gerçekten açıklıyor muyum?

Puan	Karşılaştırma düzeyi	Somut gösterge
1	Neredeyse yok	Eserler iki ayrı mini makale gibi ilerler; ilişki kurulmaz.
2	Yüzeysel	Benzerlik/fark belirtilir ama “neden önemli?” sorusu cevapsız kalır.
3	Mantıklı ama sınırlı	Karşılaştırma vardır ve doğrudur; ancak sonuçları yeterince derinleştirilmez.
4	İyi karşılaştırma	Benzerlik/farkın anlam üzerindeki sonucunu açıklar; iki eser aynı argümanda buluşur.
5	Çok güçlü karşılaştırma	Benzerlik/fark -> anlam sonucu -> farklı okuma zinciri sürekli ve ikna edici biçimde kurulur.

P2'nin kilit cümlesi: “Her iki eserde de ... görülür; ancak X bunu ... yoluyla kurarken Y ... yolunu seçer. Bu fark, ... kavramının iki eserde farklı biçimde yorumlanmasına yol açar.”

Kriter C - Odak Noktası ve Organizasyon

Kendine sor: Her paragraf soruya ve tezime geri dönüyor mu? İki eser dengeli biçimde birlikte ilerliyor mu?

Puan	Yapı	Her paragraf mı?
1	Dağınık	Belirgin tez yoktur; paragrafların işlevi ve eserler arası denge belirsizdir.
2	Kısmen odaklı	Bir plan vardır ancak konu dışına çıkmalar, uzun özetler veya dengesiz eser kullanımı görülür.
3	Genel olarak tutarlı	Tez ve paragraf yapısı takip edilir; bazı geçişler veya bağlantılar zayıf kalabilir.
4	Dengeli ve mantıklı	Paragraflar açık bir işleve sahiptir; iki eser çoğu yerde dengeli ve soruya bağlı ilerler.
5	Net, kontrollü, ikna edici	Yapı argümanı ileri taşır; karşılaştırma baştan sona bütünlüklü, dengeli ve iyi odaklanmıştır.

İdeal paragraf: Paragraf iddiası -> Eser 1 kanıt/analiz -> Eser 2 kanıt/analiz -> doğrudan karşılaştırma -> soruya dönüş.

Kriter D - Dil

Kendine sor: Dilim yalnızca doğru mu, yoksa düşüncemi açık, kontrollü ve ikna edici biçimde taşıyor mu?

Puan	Dil düzeyi	Ne görünüyor?
1	Sorunlu	Sık dil bilgisi, kelime ve cümle yapısı sorunları anlamı zorlaştırır; akademik üslup çok sınırlıdır.
2	Kısmen açık	Anlam çoğunlukla çıkarılır ancak hata ve tutarsızlıklar akışı sık sık keser.
3	Yeterli	Dil genel olarak açık ve doğrudur; bazı tekrarlar veya tekdüze yapılar görülür.
4	Açık ve tutarlı	Dil akıcı, doğru ve göreve uygundur; terminoloji yerinde kullanılır.
5	Etkili ve kontrollü	Dil son derece açık, çeşitli ve doğrudur; üslup argümanı güçlendirir ve analitik düşüncüyü taşır.

Hızlı öz değerlendirme

Kontrol sorusu	Evet / Kısmen / Hayır
Soruyu doğrudan cevaplayan net bir tez var mı?	
Her ana paragrafta iki eser de gerçekten kullanılıyor mu?	
Benzerlik/farkın neden önemli olduğunu açıklıyor muyum?	
Teknikleri yalnızca adlandırmak yerine etkisini ve anlamını analiz ediyor muyum?	
Kanıtlarım iddialarımı gerçekten destekliyor mu?	
Her paragrafın sonunda soruya/teze geri dönüyor muyum?	
Dil açık, akademik ve tekrarları sınırlı mı?	

Öğretmen geri bildirimi

A	B1	B2	C	D	TOPLAM
__/5	__/5	__/5	__/5	__/5	__/25

Güçlü yön:	
Bir sonraki hedef:	